



UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES
I SOCIOLOGIA

BELLATERRA
(Barcelona)

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Programa d'Economia Espanyola

Curs 1987-1988

Professor: Ferran Brunet

Bellaterra, 1987.

PRIMERA PART: TRETS DE L'EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA ECONÒMICA
D'ESPANYA

Lliçó 1ª: L'economia espanyola en el període 1939-1959

Efectes econòmics de la guerra.- Trets de la base productiva i dels consums productiu i personal.- Intervencionisme, ra-cionament, mercat negre.- Les polítiques agrària, industrialitzadora i financera.- Conjuntures i mesures del Plà d'Estabilització.

Lliçó 2ª: El creixement econòmic entre 1959 i 1977

La renovació i ampliació de la base productiva i de les produccions.- Evolucions sectorials.- Inversions i capital estrangers.- Les polítiques econòmiques específiques.- Els signes de la crisi econòmica i la transició política.

Lliçó 3ª: L'economia espanyola entre 1977 i 1987

Evolució productiva sectorial.- Activitat, atur, inflació.- Objectius, programes i polítiques econòmiques d'ajust, concertació i superació dels desequilibris.- Reestructuració productiva i perspectives econòmiques.

Lliçó 4ª: Quadre macroeconòmic d'Espanya

Principals magnituds de la comptabilitat nacional.- Estructura de la producció, la renda, el consum i la inversió.- Fluxes intersectorials i exteriors.- Capitalització i productivitat global i per sectors d'activitat.- L'origen i la distribució de la renda nacional.

SEGONA PART: FORMES I SECTORS DE L'ECONOMIA ESPANYOLA

Lliçó 5ª: Fenòmens i lleis de població

Règims i revolució demogràfica a Espanya.- Efectius.
Estructura per edat i sexe.- Moviments migratoris
interiors i exteriors. Densitat.- Natalitat i fecun-
ditat.- Mortalitat.- Reproducció.

Lliçó 6ª: Població i activitat

Població activa. Evolució i situació global, per
edat i sexe i per sectors.- Productivitat.- Salaris.-
Educació, sanitat, seguretat social.

Lliçó 7ª: Recursos (I: energia)

Industrialització i energia.- Els balanços energètics
nacional i sectorials.- Les produccions nacionals.-
Trets de les societats energètiques.- La dependència
exterior i la crisi del petroli.- Evolució de la in-
dústria i política energètiques.

Lliçó 8ª: Recursos (II: no renovables)

L'extracció i l'ús de recursos no renovables.- Neces-
sitats, produccions, consums.- L'activitat minera.-
Els cicles dels productes.- Impactes mediambientals i
aspectes ecològics.

Lliçó 9ª: Infraestructura i obres públiques

Medi, foment i intervenció pública en les condicions
generals de la producció.- L'aprofitament hidràulic.-
Usos del sòl, especialització i urbanització. Agents.

Lliçó 10ª: Localització, urbanització i habitatge

Antecedents, situació i procediment de l'ordenació
del territori i del planejament urbà.- Les àrees me-
tropolitanes de Barcelona i Madrid.- Formes d'activi-
tat i societats constructores.

Lliçó 11ª: Regions i nacionalitats

Els desenvolupaments regionals desiguals i combinats.- Produccions i renda regionals.- Desequilibris i fluxes regionals.- Antecedents de la política regional.- Entre la descentralització i l'autonomia: significats dels desenvolupaments de la Constitució i dels Estatuts per al desenvolupament i la política regional i econòmica.- L'impacte de la crisi a les regions.- Les mesures de correcció i de foment en el context espanyol i comunitari.

Lliçó 12ª: El sector primari (I)

La crisi de l'agricultura tradicional.- La propietat del sòl i les explotacions.- Els medis de producció, la productivitat i les produccions- La ramaderia intensiva.- Activitats i problemàtiques pesquera, forestal, periurbana, a temps parcial.

Lliçó 13ª: El sector primari (i II)

Preus i rendes agraris.- Agricultura i alimentació: recursos, industrialització, internacionalització.- Les relacions i el sector exteriors agraris.

Lliçó 14ª: El sector industrial (I)

Desenvolupament econòmic, industrialització, estructura industrial.- Estructura industrial i relacions intersectorials.- El desenvolupament dels subsectors i de les produccions industrials.

Lliçó 15ª: El sector industrial (II)

Establiments i societats industrials.- Concentració i dimensió.- Propietat i finançament.- Les relacions entre la banca i la indústria.

Lliçó 16ª: El sector industrial (III)

Internacionalització: inversions, comerç.- Competitivitat.- Tecnologia.- Productivitat.- Localització.- Tendències del desenvolupament industrial.

Lliçó 17ª: El sector industrial (i IV)

El creixement del sector públic industrial.- Serveis públics: nacionalització.- L'activitat industrial pública per tipus, agents i sectors.

Lliçó 18ª: Els sistemes de transport i de comunicacions

L'activitat de transport i el sistema viari.- El transport ferroviari.- El transport per carretera.- Els transports marítim i aeri.- Les formes i el sistema de comunicacions.

Lliçó 19ª: El comerç interior

Formes de la comercialització.- L'estructura i activitat comercials.- La intervenció pública en matèria de comerç i de consum.

Lliçó 20ª: Altres serveis a la producció i circulació i a les persones

Especialització, terciarització i productivitat.- Desenvolupament i industrialització dels serveis.- Tecnologia, capitalització, ocupació.- El turisme receptiu.- Activitats relatives a l'oci i la cultura.

TERCER PART: FORMES I ASPECTES INSTITUCIONALS DE L'ECONOMIA

Lliçó 21ª: La distribució de la renda

Riquesa i renda nacionals.- Producció, distribució, consum personal.- Distribució funcional.- Distribució personal.- Distribució espacial.

Lliçó 22ª: Inversions estrangeres. Comerç exterior. Sector exterior

Anàlisi de les inversions estrangeres per modalitats, procedència i sectors.- Les societats transnacionals a Espanya.- Estructura, àrees, agents i regulació del comerç exterior.- Síntesi dels aspectes sectorials relatius al sector exterior.

- Lliçó 23ª: L'estructura financera de l'economia espanyola (I)
Formes i sistema econòmic i formes i sistema financer.-
El desenvolupament històric nacional i el sistema financer.- Institucions financeres: Banco de España, entitats bancàries, crèdit oficial, entitats d'assegurança i altres intermediaris financers.
- Lliçó 24ª: L'estructura financera de l'economia espanyola (II)
Les operacions monetàries i financeres.- Emissió, circulació i inflació de moneda, de crèdit i de títols.- El finançament de les societats.
- Lliçó 25ª: L'estructura financera de l'economia espanyola (i III)
Els canvis en el sistema financer al període 1973-1987.- Sistema financer i crisi econòmica.- La regulació del sistema financer.
- Lliçó 26ª: El procés i les formes de concentració econòmica
Estructura i característiques de les societats per tamany.- Concentració interior i exterior per tipus de capital.- L'influx de les formes i sistema financers.- Acords i agrupacions sectorials.
- Lliçó 27ª: L'activitat econòmica de l'Estat (I)
El sector públic en el context de l'economia espanyola.- L'organització en Administracions Públiques.- Les formes i el sistema de pressupostos de l'Estat.- Trets del finançament i recaptació fiscal.
- Lliçó 28ª: L'activitat econòmica de l'Estat (II)
Estructura de la despesa pública.- El sistema de la Seguretat Social.- Economia de les Comunitats Autònomes.- Economia de les Corporacions Locals.
- Lliçó 29ª: L'activitat econòmica de l'Estat (i III)
La regulació normativa per l'Estat.- La intervenció directa de les Administracions Públiques.- Les polítiques econòmiques en la crisi present.



UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
DEPARTAMENT D'ECONOMIA APLICADA

Bibliografia general de l'Assignatura
Economia Espanyola corresponent al
Segon cicle de la Facultat de Ciències
Polítiques i Sociologia
Prof.: Dr. Ferran Brunet
Any 1987-1988

PRIMERA PART: TRETS DE L'EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA ECONÒMICA D'ESPANYA

Lliçó 1ª

Juan Clavera, Juan María Esteban, María Antonia Monés, Antoni Montserrat y Jacint Ros (1978²), Capitalismo español: de la autarquía a la estabilización, Madrid: Editorial Cuadernos para el Diálogo.

Fabián Estapé (1972), Ensayos sobre la economía española, Barcelona: Editorial Ariel.

Pedro Schwartz (ed.)(1977), El producto nacional de España en el siglo XX, Madrid: Instituto de Estudios Fiscales.

Lliçó 2ª

Roberto Carballo, Antonio G. Temprano y José A. Moral Santín (eds.)(1981), Crecimiento económico y crisis estructural en España (1959-1980), Madrid: Editorial Akal.

Arturo López Muñoz [Arturo Cabello, Santiago Roldán, Juan Muñoz y José Luís García Delgado] (Varios años), Capitalismo español: una etapa decisiva, Madrid: ZYX, 1975.

Lliçó 3ª

Ministerio de Economía y Hacienda (1985), Programa económico a medio plazo para la economía española, Madrid: Ministerio de Economía y Hacienda.

Luís Gamir (ed.)(1986⁵), Política económica de España, Madrid: Alianza Editorial.

Revistes Información Comercial Española y Papeles de Economía Española corresponents a aquest període.

Lliçó 4ª

El País(1987), Anuario El País 1987, Madrid: El País.

Ramón Tamames (1987¹⁷), Estructura económica de España, Madrid: Alianza Editorial.

SEGONA PART: FORMES I SECTORS DE L'ECONOMIA ESPANYOLA

Lliçó 5ª

J. Albarracín Gómez (1982), Las tendencias básicas de la población y el paro en el período 1964 a 1980, Madrid: Banco de España.

Sydney H. Coontz (1957), Teorías de la población y su interpretación económica. México, D.F.: Fondo de Cultura Económica, 1960.

Roland Pressat (1961), El análisis demográfico, México, D.F.: Fondo de Cultura Económica, 1967.

Armand Sáez (1975), Población y actividad económica en España, Madrid: Siglo XXI de España Editores.

Lliçó 6ª

Alvaro Espina, Lluís Fina i Juan Ramón Lorente (comps.) (1985), Estudios de economía del trabajo en España. I. Oferta y demanda de trabajo, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Ministerio de Trabajo y Seguridad Social (1986), Mercado de trabajo en España durante 1985. Coyuntura y programas de actuación, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Angel Serrano y José Luís Malo de Molina (1979), Salarios y mercado de trabajo en España, Madrid: Editorial Blume.

Lliçó 7ª

Roberto Centeno (1982), El petróleo y la crisis mundial. Génesis, evolución y consecuencias del nuevo orden petrolero mundial, Madrid: Alianza Editorial.

Juan Martínez Alier (1984), L'ecologisme i l'economia. Història d'unes relacions amagades, Barcelona: Edicions 62.

Lliçó 8ª

Margarida Parés, Gisela Pou i Jaume Terradas (1985), Ecologia d'una ciutat: Barcelona, Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

Harry Rothman (1972), La barbarie ecológica. Estudio sobre la polución en la sociedad industrial, Barcelona: Editorial Fontamara, 1978.

Lliçó 9ª

Walter Isard (1960), Métodos del análisis regional, Barcelona: Editorial Ariel, 1971.

Harry Richardson (1975), Política y planificación del desarrollo regional en España, Madrid: Alianza Editorial.

Lliçó 10ª

Lluís Casassas (1977), Barcelona i l'espai català, Barcelona: Edicions Curial.

Manuel Castells (1971), La cuestión urbana, Madrid: Siglo XXI de España Editores, 1974.

Varios autores (1983), L'economia de Catalunya, d'avui i de demà, Barcelona: Banco de Bilbao.

Lliçó 11ª

Centre d'Estudis de Planificació (1983), Industrialització a Catalunya, 1960-77, Barcelona: Caixa de Pensions per a l'Estalvi i la Vellesa de Catalunya i Balears.

Alfonso García Barbancho (1979), Disparidades regionales y ordenación del territorio, Barcelona: Editorial Ariel.

Lliçons 12ª i 13ª

José Luís García Delgado y Santiago Roldán (1973), Contribución al análisis de la agricultura tradicional en España, in Juan Velarde (ed.) (1973), La España de los años 70. II. La economía, Madrid: Editorial Moneda y Crédito.

Rafael Juan i Fenollar (1978), La formación de la agroindustria en España, 1960-70, Madrid: Ministerio de Agricultura.

José Luís Leal, Joaquín Leguina, José Manuel Naredo y Luís Tarrafeta (1986²), La agricultura en el desarrollo capitalista español, Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

Eduardo Moyano Estrada (1984), Capitalismo y agricultura. Asociaciones profesionales y articulación de intereses en la agricultura española, Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

Manuel Rodríguez Zúñiga y Rosa Soria Gutiérrez (coords.)(1985), Lecturas sobre agricultura familiar, Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

Luís Ruiz-Maya (1979), Sobre el origen histórico de la concentración de la tierra: una aproximación estadística, in "Agricultura y Sociedad", nº10:9-103.

José María Sumpsi Viñas (1983), La política agraria, 1968-1982, in "Papeles de Economía Española", nº 16: 322-324. (Vid. tantmateix en aquest nº d'aquesta Revista, monogràfic sobre "La nueva agricultura española", altres interessants aportacions).

Lliçons 14ª a 17ª

Carlos Abad Balboa (1985), La industria alimentaria española. Características de la concentración y la internacionalización de las mayores empresas, in "Estudios sobre consumo", año II, nº 6, diciembre: 63-128.

Angel Bergés Lobera y Ramón Pérez Simarro (1985), Análisis comparativo de las grandes empresas industriales en España y en Europa, Madrid: Ministerio de Industria y Energía.

Juergen B. Donges (1976), La industrialización en España, Vilassar de Mar: Editorial Oikos Tau.

ESADE (1979), La industria española ante la C.E.E., Madrid: Instituto de Estudios Económicos.

Oscar Fanjul, Fernando Maravall, José María Pérez Prim y Julio Segura (1975), Cambios en la estructura interindustrial de la economía española 1962-70: una primera aproximación, Madrid: Fundación del INI.

José Carlos Fariñas y Carmela Martín (1986), El comercio intraindustrial en España: medición y determinantes, ponencia presentada en las Segundas Jornadas de Economía Industrial, Madrid, 25,26 y 27 de septiembre de 1986, mimeo.

"Investigaciones Económicas", Segunda Epoca, suplemento 1986, que reproduce las Actas de las Primeras Jornadas de Economía Industrial, Madrid, 18,19 y 20 de septiembre de 1985.

José Luís Malo de Molina, Eloísa Ortega y Pilar García Perea (1985), Análisis comparativo de los costes del trabajo en la industria española y en los sectores industriales de los países de la CEE, Madrid: Ministerio de Industria y Energía.

Carmela Martín González y Enrique Viaña Remis (1985), Repercusiones de la integración en la CEE para la industria española. Una valoración de la evidencia empírica disponible, Madrid: Ministerio de Industria y Energía.

Julio Segura (1980), Cambios en la estructura interindustrial de la economía española 1962-1975, in Varios autores (1980), Simposio internacional sobre la política industrial en la década de los 80, Madrid: Ministerio de Industria y Energía y OCDE.

Lliçó 18ª

Juan Ramón Cuadrado Roura (1984), El sector transporte: un proceso de ajuste tardío e incompleto, in "Papeles de Economía Española", nº 21: 52-69.

Varios autores (1982), Economía española, 1960-1980. Crecimiento y cambio industrial, Madrid: H. Blume.

Lliçó 19ª

Ferran Brunet (1986), Formas de la regulación pública de precios, in "Información Comercial Española", nº 635, julio: 81-99.

Josefina Gómez (1983), Estructuras y estrategias comerciales urbanas en España, in "Ciudad y territorio", nº 55, enero-febrero: 5-23.

Lliçó 20ª

Joan Cals (1974), Turismo y política turística en España, Barcelona: Ediciones Ariel.

Juan Ramón Cuadrado Roura (1986), La evolución del empleo en los servicios, in "Papeles de Economía Española", nº 26: 131-154.

TERCERA PART: FORMES I ASPECTES INSTITUCIONALS DE L'ECONOMIA ESPANYOLA

Lliçó 21ª

Alvaro Espina (1985), Política de renta en España, 1977-1986, in "Papeles de Economía Española", nº 22: 343-360.

Ana Yabar (1982), La distribución funcional de la renta en España y en la C.E.E., Madrid: Instituto de Estudios Económicos.

Lliçó 22ª

Luís Gamir y Angel Torres (1986), Capítulos sobre Política comercial y sobre Política arancelaria, de Luís Gamir (ed.)(1986⁵), Política económica de España, Madrid: Alianza Editorial.

"La nueva CEE. La perspectiva desde España" y "La perspectiva comunitaria", respectivamente, nº 25 (1985) de "Papeles de Economía Española" y nº 626 (octubre de 1985) y nº 627-628 (noviembre-diciembre de 1985) de "Información Comercial Española".

Juan Muñoz, Santiago Roldán y Angel Serrano (1978), La internacionalización del capital en España, 1959-1977, Madrid: Editorial Cuadernos para el Diálogo.

Jaime Requeijo González (1985), Introducción a la balanza de pagos de España, Madrid: Editorial Tecnos.

Angel Viñas, Juan Viñuela, Fernando Eguidazu, Carlos F. Pulgar y Salvador Florensa (1979), Política comercial exterior en España, 1931-1975, Madrid: Servicio de Estudios del Banco Exterior de España.

Lliçons 23ª a 25ª

Banco de España (1987), Informe anual 1986, Madrid: Banco de España.

Ferran Brunet (1986), Banca y precios en España, Barcelona: Ediciones y Distribuciones Universitarias.

Confederación Española de Cajas de Ahorro (1980,1981,1984 y 1985), "Papeles de economía española", nº 3,9 y 18, monogràfics sobre el sistema financer.

Gonzalo Gil (1983²), Sistema financiero español, Madrid: Banco de España.

Juan Muñoz (1969), El poder de la banca en España, Algorta, Vizcaya: Zero.

Jaime Requeijo González (1985), Crisis económica y reforma del sistema financiero, in "Información Comercial Española", nº 617-618, enero-febrero: 145-160.

Jacint Ros Hombravella (ed.)(1978), Trece economistas españoles ante la economía española, Barcelona: Editorial Iokos Tau.

Antonio Torrero Mañas (1978), Estructura de la bolsa española, in José Luís García Delgado y Julio Segura (eds.)(1978), Ciencia social y análisis económico. Estudios en honor al profesor Valentín Andrés Álvarez, Madrid: Editorial Tecnos.

Lliçó 26ª

Fernando Maravall y Ramón Pérez Simarro (eds.)(1984), Estudios de economía industrial española, Madrid: Ministerio de Industria y Energía.

Ministerio de Industria y Energía (1983), Las grandes sociedades industriales en España, 1980-1981, Madrid: Ministerio de Industria y Energía.

Lliçons 27ª a 29ª

Emilio Albi Ibañez y José Luís García Ariznavarreta (1986), Sistema fiscal español, Barcelona:Editorial Ariel.

César Albiñana García-Quintana (1985³), Sistema tributario español y comparado, Madrid: ICE Ediciones.

Ferran Brunet (1987), Economía política del Estado capitalista, Barcelona: Ediciones y Distribuciones Universitarias.

Ministerio de Economía y Hacienda (1987), Memoria económica financiera que acompaña el Proyecto de Presupuestos generales del Estado para 1988, Madrid: Ministerio de Economía y Hacienda.